

ΠΛΑΓΓΩΝ ΠΡΟΜΑΧΟΥ

Εἰς τὸ ἐπιτύμβιον ἐπίγραμμα¹ ἐκ Κεραμεικοῦ:

*Πλαγγὸν
Προμάχου
Λακεδαιμόνιος*

*οὐ σε γάμων πρόπολος, Πλαγγὸν, Ὑμέναιος ἐν οἴκοις
ὠλβισεν, ἀλλ' ἐδάκρυσ' ἐλκτός ἀποφθιμένην·
σῶ δὲ πάθει μήτηρ καταλείβεται, οὐδὲ ποτ' αὐτήν
λείπουσι θρήνων πενθίδιοι στεναχαί.*

«εἰς τὸν δεύτερον στίχον—γράφει ὁ ἐκδώσας τὸ ἐπίγραμμα εἰς τὴν κατὰ τὰ ἄλλα ἀξιόλογον ἐργασίαν του—μετὰ τὸ ἐδάκρυσ' ἀναγινώσκω ἐλκτός. Τῆς λέξεως ταύτης δὲν φαίνεται σχεδὸν τὸ Λ, νομίζω ὅμως, ὅτι ἡ συμπλήρωσις εἶναι ἀσφαλής». Ἡ λέξις ἐλκτός—συνεχίζει—ἐκ τοῦ ἔλκω ἐτέθη ἐνταῦθα ὡς ἐπιρρηματικὸν κατηγορούμενον δηλωτικὸν τρόπου εἰς τὴν λέξιν Ὑμέναιος, ἰσοδυναμεῖ δὲ μὲ τὴν μετοχὴν ἐλκόμενος (ἔλκων ἑαυτόν) καὶ σημαίνει σπαρασσόμενος, ὡς παρ' ΕΥΡ. Τρωφ. 280 ἔλκ' ὀνύχεσσι δίπτυχον παρειὰν κ.ἄ.». Καὶ προχωρῶν ἀποδίδει τὸ ἐλκτός ἐδάκρυσε διὰ τοῦ σ' ἔκλαψε σπαρακτικά.

Ἐπειδὴ οὐδεὶς λόγος συντρέχει νὰ προσφύγωμεν εἰς τὴν λέξιν ἐλκτός καὶ εἰς ἀσυνήθη² εἰς τὴν ἐπιγραμματικὴν ποιήσιν ἔκφρασιν διὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ ἐπιγράμματος, εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἔξιτήλου γράμματος διακρίνων ἴχνη τοῦ Ε ἀναγινώσκω τὴν σύμφωνον πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ μέτρον τοῦ ἐπιγράμματος λέξιν ἐκτός (παρὰ τὸ τελευταῖον Ε τοῦ ἐδάκρυσε, εἶναι εὐδιάκριτος ἢ κάθετος κεραία καὶ διακρίνεται ἀμυδρῶς ἢ κάτω ὀριζοντία κεραία τοῦ Ε τοῦ ἐκτός, ἐνῶ ἡ ἀριστερὰ τοῦ Κ τοῦ ἐκτός λοξὴ γραμμὴ δὲν ὀφείλεται εἰς τὸν χαρακτήρη). Δὲν δηλοῦται ἡ ἐκθλιψις³

1 Γ. ΘΡΕΨΙΑΔΟΥ, Τὸ εἶρημα τοῦ Κεραμεικοῦ, Πολέμων, τόμος Ε' (1952-3) 60 κ.ἄ.

2 Αὐτ. 62.

3 Περὶ τῆς μὴ δεδηλωμένης ἐκθλίψεως ἐν ἐμέτροις ἐπιγραφαῖς βλ. MEISTERHANS-SCHWYZER, Gramm. d. att. Inschr.³ 70 (§ 24,4 καὶ σημ. 601): F. ALLEN, On Greek versification in inscriptions (Arch. Inst. of Amer. IV, 126 κ.ἄ.). Κ. ΚΟΝΤΟΣ, Ἀθηνᾶ, Β' 521.

Γ. Ν. ΧΑΤΖΙΑΚΙΣ, Ἀκαδημ. Ἄν. Α' 276. (ύποσημ). Ν. ΚΥΠΑΡΙΣΣΗΣ, ΑΔ 10, 1926, 138 κ.ἄ. Γ. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Γέρας Ἄ. Κεραμοπούλλου 299. Ἐκθλιψις ὅμως φωνήεντος ἐν τῇ διαίρεσει δὲν εἶναι πολὺ σπάνια (Α. ΣΚΙΑ, Μετρική, 127) ὡς παρὰ ΚΑΛΛΙΝΟΥ ἐν ἀποσπ. 1,2 (BERGK, PLG 389-90) -

³Ω νέοι, οὐδ' αἰδεῖσθ' ἀμφιπερικύονας
καὶ στίχ. 9 Μοῖραι ἐπικλώσωσ'· ἀλλὰ τις ἰθὺς ἴτω.

τοῦ τελικοῦ Ε τοῦ *ἐδάκρυσσε*, ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ ἡ ἐπομένη λέξις ἄρχεται δι' Ε, τὸ ἐκθλιπτόν φωνῆεν Ε διὰ τὸ μέτρον δὲν προφέρεται κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν ἢ προφέρεται ὡς ἡμίφωνον· ἀλλ' *ἐδάκρυσσε ἐκτός* (οἴκων) *ἀποφθιμένην*, ἔξω τοῦ οἴκου, μακρὰν τῆς πατρίδος Λακεδαίμονος εἰς ἀντίθεσιν τοῦ *ἐν οἴκοις ἐν οἴκῳ, οἴκοι, ἐν τῇ πατρίδι οὗ σε γάμων πρόπολος Ὑμέναιος ὄλβισεν, Πλαγγών*, ἐπειδὴ κατήγετο ἐκ Λακεδαίμονος, ἦτο Λακεδαιμονία.

Διὰ τὴν μεταγενεστέραν ἐν δευτέρῳ χρήσει χάραξιν καὶ παρεμβολὴν εἰς τὸ διάστιχον τοῦ 2ου στίχου καὶ τοῦ κυρίως ἐπιγράμματος τῆς λέξεως *Λακεδαιμόνιος* δὲν συνηγορεῖ οὔτε ὁ χαρακτήρ τῶν ἰσομεγέθων γραμμάτων (ὑψ. 14-16 χιλ.), οὔτε τὸ ἰσοῦψές διάστιχον (9-10 χιλ.) τοῦ 1ου καὶ 2ου, 2ου καὶ 3ου στίχου.

Λακεδαιμόνιος εἶναι ἐθνικόν, ἀντὶ τοῦ συνήθους Λακεδαιμονία.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ Ι. ΜΑΣΤΡΟΚΩΣΤΑΣ